

Аналіз діяльності органів управління та сил ЦЗ м.Миколаєва за 2015 р.

Діяльність органів управління та сил ЦЗ м.Миколаєва в 2015 р. спрямовувалась на забезпечення виконання розпорядження Миколаївської обласної державної адміністрації від 05.06.2015 № 165-р «Про основні завдання цивільного захисту Миколаївської області на 2015 рік» та розпорядження міського голови від 18.12.2014 № 335р «Про планування та реалізацію основних завдань і заходів з підготовки цивільного захисту м.Миколаєва на 2015 рік».

Головним завданням з підготовки цивільного захисту м. Миколаєва на 2015 рік вважалось забезпечення реалізації заходів у сфері цивільного захисту, спрямованих на захист населення і території від надзвичайних ситуацій, запобігання їх виникненню та реальної готовності до реагування на них у мирний час, в особливий період та в умовах можливих терористичних проявів.

Основні зусилля у ході реалізації головного завдання зосереджувались на:

- забезпеченні готовності виконання завдань цивільного захисту створеними ланками Миколаївської територіальної підсистеми єдиної державної системи (далі – ЄДС ЦЗ);

- підтриманні у постійній готовності міської системи централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій, здійснення її модернізації та забезпечення функціонування;

- розробленні та здійсненні заходів, спрямованих на безаварійне функціонування потенційно-небезпечних об'єктів, систем життєзабезпечення міста;

- забезпеченні достатнього фінансування бюджетами всіх рівнів заходів цивільного захисту;

- забезпеченні населення відповідно до законодавства засобами колективного та індивідуального захисту;

- проведенні оцінки ризиків виникнення надзвичайних ситуацій (далі – НС) на об'єктах суб'єктів господарювання, здійсненні заходів щодо досягнення прийнятих рівнів таких ризиків;

- забезпеченні навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань ЦЗ, населення до дій в умовах загрози та виникненні НС.

Виконання заходів, спрямованих на ефективну реалізацію державної політики у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, запобігання та оперативного реагування на них, вважалося одним із пріоритетних завдань органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, незалежно від форм власності і підпорядкування.

Планування попереджувальних заходів.

Реалізація державної політики у сфері цивільного захисту в м.Миколаєві протягом 2015 року здійснювалась відповідно завдань, визначених:

- розпорядженням голови Миколаївської обласної державної адміністрації від 05.06.2015 № 165-р «Про основні завдання цивільного захисту Миколаївської області на 2015 рік»;

- розпорядженням міського голови 18.12.2014 № 335р «Про планування та реалізацію основних завдань і заходів з підготовки цивільного захисту м.Миколаєва на 2015 рік».

З метою забезпечення гарантованого рівня захисту населення, запобіганню виникненню НС у 2015 році в місті працювали 2 міські цільові програми:

- «Міська цільова соціальна програма забезпечення цивільного захисту м.Миколаєва на 2014-2016 роки»;

- «Програма створення страхового фонду документації м.Миколаєва на 2011-2015 роки».

Відповідно до міської цільової соціальної програми забезпечення цивільного захисту м.Миколаєва на 2015 рік з міського бюджету використані кошти у сумі 5 303 691 грн.

Відповідно до Програми створення страхового фонду документації м.Миколаєва закладено документацію підприємств в кількості 31 об'єктів, з обсягом документації 2065 арк. ф.А-4 на суму 46690 грн.

На кошти, передбачені у Програмних заходах, поновлено міський матеріальний резерв, поліпшено стан системи оповіщення міста, виконувались першочергові заходи з аварійно-рятувального обслуговування, придбано спеціального обладнання, засобів індивідуального захисту органів дихання та проведення ремонту захисних споруд (ЗС) ЦЗ.

Для зниження рівня загибелі соціально незахищених верств населення від переохолодження в зимовий період, згідно розпорядження міського голови від 30.12.2014 №356р «Про внесення доповнень до розпорядження Миколаївського міського голови від 01.12.2014 №316р «Про організацію місць тимчасового перебування для бездомних осіб на осінньо-зимовий період 2014-2015 років», з 30.12.2014 по 24.02.2015 функціонував пункт обігріву за адресою: пр. Миру, 2А (захисна споруда ЦЗ). За період роботи до пункту за допомогою звернулося 86 осіб. Департаментом праці та соціального захисту ММР розгорнуто 5 пунктів обігріву, харчування та видачі теплої одягу і взуття. Адміністраціями районів ММР організовано 6 пунктів обігріву.

З метою забезпечення стійкої життєдіяльності міста в осінньо-зимових умовах 2014-2015 років комісією з питань ТЕБ і НС м. Миколаєва (протокол № 16 від 26.03.14) затверджено «План організаційних і практичних заходів щодо підвищення готовності суб'єктів забезпечення цивільного захисту м. Миколаєва до дій в складних погодних умовах осінньо-зимового періоду 2014-2015 років», який в основному виконано.

Проблемні питання, які виникали під час ускладнення погодних умов на території міста та потребували термінового вирішення, розглядались на засіданнях міського та районних штабів по боротьбі з наслідками стихійних

явищ, створених на підставі розпорядженням міського голови від 31.10.14 № 259р “Про заходи по боротьбі зі сніговими заметами, ожеледицею та іншими наслідками стихійних явищ на 2014-2015 рр”

В період погіршення погодних умов кінця грудня 2014 р. (сильний сніг 10-14мм, посилення вітру до 15-23м/с, сильні хуртовини, снігові замети) виконувались наступні заходи:

- з метою забезпечення безперебійного руху автомобільного транспорту шляхами міста та недопущення заторів заборонявся в'їзд в місто транзитного важкого автотранспорту;

- з 30.12.2014 по 03.01.2015, за допомогою трактору “Т-150” від МКП “Миколаївводоканал”, БТР-70 від ДП “Миколаївський БТРЗ” із заторів вивільнено 59 одиниць великогабаритного вантажного транспорту та 3 пасажирські автобуси;

- для розчистки автошляхів та вивільнення із заторів автотранспорту в Корабельному районі в ніч з 29 на 30 грудня 2014 р. залучалась інженерна машина розгородження (ІМР) від АРЗ СП ГУ ДСНС України в Миколаївській області.

- адміністраціями районів міста ММР, відповідно розпоряджень “По боротьбі зі сніговими заметами та іншими наслідками несприятливих погодних умов”, залучалась до виконання робіт з очищення автошляхів районів техніка від підприємств, установ, організацій, в кількості (від 12 до 41 од. щоденно) від 31 організації.

- КП “ЕЛУ автодоріг” в період з 29.12.14 по 09.01.15 щоденно для прибирання снігу та посипки автошляхів залучалось 19-20 од. техніки. За зазначений період для посипки шляхів використано 2132 т піщано-сольової суміші та 44 т солі.

- з матеріального резерву м. Миколаєва виділено 13,5 т дизельного палива та 1,6 т бензину А-92.

Для безаварійного пропуску повені, паводка та проходження льодоходу підприємством КП “ЕЛУ автодоріг” :

- створено аварійну службу на понтонній переправі на півострів Аляуди, 09.02.2015 рятувальниками 10 взводу ДВГРЗ ДСНС України відкачано воду з 1-го і 6-го понтонів Аляудської переправи та 11.02.2015 проведено аварійно-відновлювальні роботи на 3-му понтоні Інгульського пішохідного мосту;

- розроблено інструкцію по догляду за рівнем води в р. Інгул у районі Аляудської переправи на період паводку.

З метою недопущення погіршення техногенно-екологічної безпеки, управлінням з питань НС та ЦЗН ММР в межах реалізації міської цільової соціальної програми забезпечення цивільного захисту м. Миколаєва на 2014-2016 роки укладено договір з ТОВ НВФ “Екоцентр” (м.Кіровоград) щодо утилізації жовтої сірки з території колишнього ТОВ “Агростар” (вул. Приміська, 64-В, Корабельний район). Протягом жовтня 2015 року здано на утилізацію 23 тони сірки, 6 т пакувальних мішків з-під сірки, 10 кг чистої ртуті, 12 кг ґрунту із домішками ртуті, 679 од. ртутних термометрів та 696 відпрацьованих ртутних ламп.

Департаментом ЖКГ ММР придбано та передано до бойового розрахунку ГУ ДСНС України в Миколаївській області автопідіймач гідравлічний пожежний АППП 30/20-30/206, з вилітом стріли на 30 м.

Створено міський матеріальний резерв, призначений для запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій, на суму 1441 385 грн. та резервний фонд міста у сумі 2500 тис.грн.

Крім виконання програмних заходів виконавчими органами Миколаївської міської ради вживалися заходи:

1. Забезпечено безпеку людей на воді.

Рішенням виконавчого комітету визначено мережу пляжів та місць масового відпочинку населення на водних об'єктах міста. ДВГРЗ ДСНС України, проведено водолазне обстеження акваторії пляжу “Стрілка” та пляжу “Чайка”, а також, на виконання рішення виконкому ММР від 12.06.2015 №498 “Про організацію оздоровлення дітей на базі відділення реабілітації міської дитячої поліклініки №3 у 2015 році”, проведено водолазне обстеження та усунення перешкод з акваторії, прилеглої до території відділення реабілітації дитячої поліклініки № 3, по вул. Спортивній, 29.

Керівниками 16 баз для стоянки маломірних (малих) суден, розташованих у водоймах спортивного та любительського рибальства в м.Миколаєві, організовано спостереження за водною акваторією силами вахтових служб на зимовий період.

2. Рішенням міськвиконкому визначені завдання щодо підготовки міського господарства до роботи в осінньо-зимовий період 2014-2015 рр., узгоджено оперативний план дій, направлених на локалізацію і ліквідацію можливих аварій на системах газо-, електро-, тепло- і водопостачання міста.

3. Розроблено, погоджено з командирами в/ч А-0224, А-1080, А-4465 Інструкцію про порядок взаємодії органів управління Миколаївської міської ланки Миколаївської територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту та військових частин Миколаївського гарнізону щодо запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру та розрахунок сил та засобів військових частин Миколаївського гарнізону, що залучаються до виконання заходів із запобігання та ліквідації НС техногенного та природного характеру на території міста.

4. Для забезпечення заходів, спрямованих на захист населення, протягом 2015 року управлінням підготовлено 3 доручення та 12 розпоряджень міського голови, 16 рішень міськвиконкому, 2 рішення міської ради.

Адміністраціями районів міста планування заходів з захисту населення здійснено на належному рівні.

Організація роботи комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій.

Протягом 2015 року проведено 16 засідань комісії з питань ТЕБ і НС м.Миколаєва, у т.ч. 7 позачергових і 9 планових. Розглянуто 53 питання, затверджено 6 планів заходів.

За зверненням Комісії прийнято 12 рішень виконкому щодо виділення матеріалів з матеріального резерву м. Миколаєва на загальну суму 285 тис. 582 грн.

Прийняті комісією рішення забезпечили:

- готовність сил та засобів до реагування на НС та події;
 - вжиття запобіжних заходів щодо попередження виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;
 - достатній рівень техногенної безпеки, аварійно-рятувального обслуговування території та об'єктів міста, житлово-комунального господарства та потенційно небезпечних об'єктів;
 - надання допомоги постраждалим від надзвичайних подій.
- План роботи Комісії на 2015 рік виконано.

Організація роботи комісії з питань евакуації.

Відповідно рішення виконавчого комітету Миколаївської міської ради від 26.09.2014 № 915 «Про створення комісії з питань евакуації м.Миколаєва» створено комісію з питань евакуації.

У зв'язку зі змінами у складі міської евакуаційної комісії 24.07.2015 прийнято рішення виконкому ММР № 646 «Про внесення змін до рішення виконкому міської ради від 26.09.2014 № 915 «Про створення комісії з питань евакуації»».

Евакуація населення м. Миколаєва спланована відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року №841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру».

Робота евакуаційних органів в звітному періоді була спрямована на уточнення та коригування планів евакуації, забезпечення постійної готовності сил та засобів до дій за призначенням в разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного та соціального характеру.

Уточнені «Орієнтовні (прогнозовані) техніко-економічні розрахунки розмірів фактичних (понесених) витрат суб'єктів господарювання та громадян під час здійснення ними заходів з евакуації».

В районах міста визначені збірні пункти евакуації та місця розміщення евакуйованого населення. Загалом передбачено 68 збірних пунктів евакуації, 20 місць безпечного розміщення евакуйованого населення.

Місця безпечного розміщення евакуйованого населення передбачається розгорнути на базі готельних комплексів, санаторіїв профілакторіїв та на вільному казарменому фонді військових частин гарнізону.

Харчування евакуйованих осіб передбачається організувати в місцях розселення, готування їжі буде виконуватися на наявному обладнанні 35 закладів освіти та мережі ліцензійних закладів.

Спеціалізованою службою транспортного та технічного забезпечення ЦЗ укладено договори з 9 автотранспортними підприємствами міста на залучення 1395 одиниці транспорту малої, середньої та великої місткості для здійснення евакуаційних перевезень.

Проведено уточнення розрахунків відомчих сил та засобів та списків оповіщення евакуаційних органів міста, міського і районних планів евакуації населення.

Спеціалізованою медичною службою ЦЗ, з метою оперативного реагування та здійснення заходів медичної евакуації, створено ліжковий фонд на випадок виникнення НС у кількості 220 ліжок та запас медичних засобів:

19-20 березня, на виконання доручення голови Миколаївської облдержадміністрації від 14.02.2015 № 651/0/05-60/3-15, міською комісією з питань евакуації взято участь у спільному тренуванні обласної комісії з питань евакуації. Практично відпрацьовані питання: “Оповіщення та збір комісії з питань евакуації Миколаївського виконкому”, “Евакуація ЗОШ № 10, ЗОШ № 20, ДНЗ № 10, ДНЗ № 46 НВК № 2 “Зоря”, розгорнуто збірні та приймальні пункти евакуації, пункти видачі ЗІЗ, приведено в готовність до укриття населення захисні споруди.

30 березня прийнято участь в командно-штабному навчанні за темою “Підготовка та проведення антитерористичної операції на об’єкті “Військовий аеродром 299-ї бригади тактичної авіації ПС ЗС України”. Відпрацьовано питання евакуації населення з можливої зони ураження внаслідок вибуху на складах ПММ.

30.09.2015 управлінням з питань НС та ЦЗН ММР та адміністрацією Заводського району ММР прийнято участь в командно-штабному навчанні згідно з планом КГ АТЦ при управлінні СБУ в Миколаївській області за темою “Підготовка та проведення антитерористичної операції на об’єкті “Державне підприємство “Миколаївський бронетанковий завод”. Відпрацьовано питання евакуації населення з можливої зони ураження внаслідок вибуху у виробничому приміщенні.

Заняття з евакоорганами всіх рівнів проходили під час проведення навчань, тренувань відповідно затвердженого графіку.

Сплановані в 2015 році заходи роботи евакуаційної комісії виконані в повному обсязі.

Оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій та інформування у сфері цивільного захисту

Існуюча в м.Миколаєві система централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій керівного складу і населення на даний час складається з трьох незалежних підсистем, а саме:

- підсистеми регіональної внутрішньообласної системи централізованого оповіщення “Сигнал-ВО;
- підсистеми оповіщення керівного складу органів управління цивільного захисту міста “ОЛЬХОН”;
- підсистеми оповіщення населення через мережу вуличних гучномовців та мережу радіомовлення радіостанції “ЕРА FM” (Миколаїв).

До складу системи централізованого оповіщення “Сигнал-ВО входить:

- 349 одиниць апаратури П-160 та П-164;

- 126 електросирен різної модифікації, з них: 103 централізованого вмикання, 23 автономного запуску;
- 19 електросирен розташовані на об'єктах комунальної власності м. Миколаєва;
- 22 стійки централізованого виклику ємністю 1830 номерів, до яких підключено 500 абонентів.

Працездатність та технічне обслуговування апаратури оповіщення забезпечується Центром технічної експлуатації №7 Філії спеціалізованого електрозв'язку ПАТ “Укртелеком”. Технічні засоби системи оповіщення підтримуються в готовності шляхом планових перевірок їх працездатності і постійного експлуатаційно-технічного обслуговування.

За 2015 рік за експлуатаційно-технічне обслуговування системи централізованого оповіщення ЦЗ міста здійснена в повному обсязі на загальну суму 226683,60 грн.

Підсистема оповіщення керівного складу органів управління цивільного захисту міста “ОЛЬХОН”

На базі служби оперативного реагування міськвиконкому створено автоматизований комплекс системи оповіщення керівного складу органів управління цивільного захисту міста “ОЛЬХОН”. Цей комплекс працює в цілодобовому режимі і дає можливість доводити необхідну інформацію до 15 груп оповіщення (комісії з питань ТЕБ і НС, евакуаційний комісії районів та міста, 37 диспетчерських служб приватних таксі, керівний склад і диспетчерські служби 10 підприємств міських перевізників (маршрутних таксі), керівники підприємств які залучаються до протидії загрозам зимового періоду та ліквідації наслідків НС).

Оповіщення здійснюється по 12 лініям фіксованого телефонного зв'язку та каналу GSM зв'язку.

Програмне забезпечення дозволяє здійснювати оповіщення з віддаленого робочого місця управління з питань НС та ЦЗН Миколаївської міської ради.

Підсистема оповіщення населення з використанням станцій ефірного мовлення, станцій телевізійного мовлення та мережу вуличних гучномовців.

З директором радіомовної компанії Радіо “Ера FM” на частоті 107,8 МГц на договірних умовах (договір про співробітництво №6 від 19.02.2015р) узгоджено питання оповіщення населення м. Миколаєва про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій з виділеного робочого місця управління з питань НС та ЦЗН ММР шляхом переривання трансляції інформаційних, музично-розважальних програм та інших ліцензійних продуктів підприємницької діяльності.

Відповідно до затвердженої схеми озвучення території у співпраці з операторами радіомовних компаній (“Рідна вулиця”, “Радіо “Квартал”) встановлено 150 вуличних гучномовця, які підключені до міської системи централізованого оповіщення. Передача аудіофайлу здійснюється по двом каналам зв'язку: Fm-радіо зв'язок, стільниковий радіо зв'язок стандарту GSM. Керування мережею радіомовлення здійснюється з АРМ управління з питань НС та ЦЗН ММР.

Протягом року встановлено 48 гучномовців, в тому числі:

- дитяче містечко «Казка» - 24 од.;

- Миколаївський зоопарк – 17 од.;
- зупинки громадського транспорту - 7 од.

Протягом року на об'єктах комунальної власності встановлено двоканальні комутаційно-гучномовні засоби типу SWFYA-100 та RWT-20, в тому числі:

Тип комутаційно-гучномовних засобів	Потужність	Місце встановлення
SWFYA-100 (3 од.)	100Вт	мкр. Матвіївка (вул. Силікатна 177-181 (зупинка “Церква”), будівля філії “Матвіївка” міської поліклініки №4)
SWFYA-100 (3 од.)	100Вт	мкр. Тернівка (Олександрівське шосе ріг вул. Тухачевського, будівля відділу соціально-економічного розвитку мкр. Тернівка)
RWT-20 (1 од.)	20Вт	Миколаївська загальноосвітня школа I-III ступенів № 24 Миколаївської міської ради (мкр. Матвіївка, вул. Лісова, 1)
RWT-20 (1 од.)	20Вт	Миколаївська загальноосвітня школа I-III ступенів №16 Миколаївської міської ради (мкр. Тернівка, вул. Горького, 41)
RWT-20 (1 од.)	20Вт	Миколаївська гімназія № 41 Миколаївської міської ради (Ленінський район, вул. Васяєва, 41)
RWT-20 (1 од.)	20Вт	Дошкільний навчальний заклад № 142 “Зоряний” (Ленінський район, вул. Генерала Свиридова, 38а)

Відповідно до угоди від 05.05.2015 ТОВ МКТВ (Миколаївське кабельне телебачення) здійснює трансляцію сигналів оповіщення по 4 каналам мережі кабельного телебачення бігучою стрічкою або повним перериванням відповідних програм. Проводиться тестування апаратури для транслявання оповіщення та інформування населення по 50 каналам мережі кабельного телебачення.

Через мережу кабельного телебачення МКТВ (бігучою стрічкою), вуличні гучномовці та ефірне мовлення “Ера FM” здійснюється передача штормових повідомлень та іншої інформації з питань цивільного захисту.

В квітні поточного року ТОВ “Науково-виробниче підприємство “ОЗОН С” для тестової перевірки встановлено комутаційне обладнання для керування мережею віщання та спеціалізоване програмне забезпечення АРМ “Оповіщення”.

Затверджено спільні інструкції з директорами 6-ти телерадіомовними компаніями (МОДТРК, КП “ТРК МАРТ”, ТОВ ТРК “НІС-ТВ”, ТОВ ТРК “Сатурн”, ТК “ТАК-TV”, ТОВ “МКТВ”) про порядок оповіщення населення міста про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій по каналах телебачення і радіомовлення

Проведено закладку друкованих текстів звернень щодо найбільш вірогідних надзвичайних ситуацій в запечатаних конвертах на радіотрансляційних вузлах та студіях телебачення вищевказаних компаній, які повинні використовуватись у разі загрози та виникнення НС та в особливий період черговим персоналом компаній.

Управлінням з питань НС та ЦЗН Миколаївської міської ради спільно з представниками Центру технічної експлуатації №7 Філії спеціалізованого

електрозв'язку ПАТ “Укртелеком”, в період з 06.10.2015 по 06.11.2015, проведено річну перевірку технічного стану та інвентаризацію апаратури та інших технічних засобів оповіщення і зв'язку цивільного захисту, які розташовані на АТС, УМВС, установах та підприємствах комунальної власності Миколаївської міської ради

В цілому існуюча система оповіщення м.Миколаєва забезпечує доведення інформації до керівного складу та населення про виникнення або загрозу виникнення надзвичайних ситуацій і подій, але потребує модернізації та поступового переходу на новітні технології.

Рішенням комісії з питань ТЕБ і НС м.Миколаєва (протокол №10 від 25.06.2015) схвалено концепцію побудови міської системи централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій керівного складу і населення міста “Пріоритет” та запропоновано власникам місцевих телекомунікаційних мереж, мереж радіомовлення та телебачення, інших технічних засобів передавання (відображення) інформації забезпечити їх підключення до міської автоматизованої системи централізованого оповіщення населення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій на території м.Миколаєва.

Укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту

Фонд захисних споруд м. Миколаєва складає 223 сховища, з них:

- 78 сховище державної форми власності;
- 97 сховищ комунальної форми власності, у тому числі 4 сховищ в обласній комунальній власності;
- 48 сховищ приватної форми власності.

На обліку територіальної громади м. Миколаєва знаходяться 93 ЗС ЦЗ:

- 72 ЗС, департамент ЖКГ ММР;
- 8 ЗС управління освіти ММР;
- 6 ЗС управління з питань НС та ЦЗН ММР;
- 3 ЗС управління охорони здоров'я ММР;
- 2 ЗС управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР;
- 1 ЗС міськвиконком;
- 1 ЗС МКП “Миколаївводоканал”.

У наявному фонді захисних споруд укритвається населення у кількості 338095 осіб (69% від загальної кількості населення міста), в тому числі:

- у сховищах комунальної власності – 16904 осіб (3,5%);
- в підвальних приміщеннях багатопверхових будинків – 268646 осіб (55%);
- в підвальних приміщеннях приватного сектору – 52545 осіб (11%).

Управління з питань НС та ЦЗН ММР постійно здійснює контроль за утриманням та приведенням у готовність до використання за призначенням захисних споруд ЦЗ згідно річного плану. На 200 ЗС ЦЗ складено акти, з якими ознайомлені керівники підприємств.

Аналіз стану захисних споруд:

- 28 сховищ утримується без порушень вимог ДБН;

- 59 сховищ мають незначні порушення;
- 136 сховищ не готові до використання за призначенням (63 %), з причин виходу з ладу фільтровентиляційного обладнання, яке не виробляється на території України.

Станом на 31.12.2015 проведено роботу з технічної інвентаризації 158 захисних споруд, що складає 72%.

На 2015 рік відповідно до міської цільової соціальної програми забезпечення цивільного захисту м. Миколаєва на 2014-2016 роки передбачено кошти на ремонт ЗС ЦЗ у сумі 1 330,00 тис. грн., для проведення технічної інвентаризації ЗС комунальної власності – кошти у сумі 44,76 тис. грн.

Департаментом ЖКГ Миколаївської міської ради проведено ремонтні роботи в 58 ЗС ЦЗ, які знаходяться на балансі житлово-комунальних підприємств.

По місту Миколаєву проведено ремонтні роботи ЗС ЦЗ (всіх форм власності) на суму 2002,798 тис.грн.

Проведено роботу з обстеження і очищення 470 підвальних приміщень місткістю 268,646 тис. осіб.

Інженерний захист територій

За даними Миколаївської філії інституту „НДІпроектреконструкція” на значній території м.Миколаєва внаслідок змін природної рівноваги у водному балансі територій, а також техногенних факторів, пов’язаних з втратами води з водоносних мереж, порушенням умов природного дренажу вод поверхневого та підземного стоку виникає інтенсивне підтоплення значних територій та об’єктів.

Процес формування техногенного водоносного горизонту відбувається у всіх районах міста з різним ступенем інтенсивності (15-20 см на рік, а на окремих ділянках до 1 м на рік). Практично в усіх районах на глибині 1-2 м утворився або формується техногенний водоносний горизонт.

У 2015 році процес підтоплення характеризувався незначними амплітудами коливання рівнів та збереженням площ підтоплення на рівні попередніх років (11,738 кв. км. або 7% від площі міста по суші).

В останні роки на території міста Миколаєва також спостерігаються значні зсувні та абразійні процеси.

Район міста	Небезпечна ділянка	Площа, кв.км	Стисла характеристика
Зони можливого підтоплення			
Центральний район	Тернівка (вулиці: Молодіжна, Аерофлотська, В’язова, Софіївська, Варненська, Слов’янська, Цілинна, Новоросійська, Левського, Пушкіна, Західна. Провулки: Військовий, Мирний, Торговий, Дружний, Топольний)	2,0	700 приватних домоволодінь, 2128 мешканців

Корабельний район	Кульбакіно (вул.Знаменська, Райдужна, Вокзальна)	0,8	120 приватних домоволодінь, 500 мешканців; 12 багатоповерхових будинків, 2500 мешканців
	Житловий масив в межах вул.Марії Ульянової - Фонтанної від вул.Степової допр.Жовтневого	0,125	340 приватних домоволодінь 1100 мешканців
	Поглиблення та розчищення р. Вітовка, будівництво бетонного лотка закритого типу від пр. Жовтневого до р. Південний Буг, в тому числі проектні роботи		100 приватних домоволодінь
	Широка Балка	0,2	482 приватних домовладінь 1500 мешканців
	Південно-західна частина житлового масиву Широка Балка (вулиця Прибузька, провулки: 3 Братський Широкий, Павлова, 1-й - 5-й Прибузький	0,348	253 приватних домоволодінь 707 мешканців
	Парк «Богоявленський»	0,25	
Ленінський район	сел.Горького	0,26	147 приватних домоволодінь, 1546 мешканців.
	Житловий масив по пров. 2 Кіровському	0,055	11 приватних домоволодінь 40 мешканців
Заводський район	Ліски (від проспекту Леніна до річки Південний Буг) мікрорайон Намив	7,5	100 приватних домоволодінь 88 багатоповерхових будинків 19 600 мешканців
	Залізничне селище	0,20	352 приватних домоволодінь 1200 мешканців
Зони зсувних та абразійних процесів			
Центральний район	Мікрорайон Соляні вул. Берегова берегова лінія	150 м	12 приватних домоволодінь 45 мешканців
Заводський район	мікрорайон Намив вул. Лазурна (берегова лінія)	1000 м	20 багатоповерхових будинків, 9600 мешканців
	мкр. Велика Корениха вул. Піщана, буд. 1б, 1а, 1, 2а, 3а	120м	5 приватних домоволодінь 21 мешканець

Радіаційний і хімічний захист

В 2015 році заходи радіаційного і хімічного захисту сплановані відповідно до вимог керівних документів.

Протягом року надзвичайних ситуацій з викидом (випливом) небезпечних хімічних речовин, несанкційованого поводження з радіоактивними речовинами не зафіксовано.

В 2015 році здано на утилізацію до ТОВ НВФ «ЕкоЦентр» (м.Кіровоград) 23 тон сірки, 6т пакувальних мішків з під сірки, 10 кг чистої ртуті, 12 кг ґрунту із домішками ртуті, 679 од. ртутних термометрів та 696 відпрацьованих ртутних ламп на загальну суму 103 108,20 грн.

Хімічна безпека в м. Миколаєві пов'язана із наявністю об'єктів, що використовують небезпечні хімічні речовини або їх транспортуванням територією міста.

У промисловому комплексі м. Миколаєва в 2015 році функціонувало 11 об'єктів, на яких зберігається або використовується у виробничій діяльності 407,6 т небезпечних хімічних речовин, у тому числі: 53,2 т хлору, 344 т аміаку та 9,5 т інших небезпечних хімічних речовин.

За ступенями хімічної безпеки ці об'єкти розподілені на:

I ступеня — 1 об'єкт;

II ступеня — 1 об'єкт;

III ступеня — 1 об'єкт;

IV ступеня — 8 об'єктів

Найбільша кількість хімічно небезпечних об'єктів зосереджена у Ленінському районі (6 об'єктів, що складає 55% від загальної кількості ХНО).

Загальна площа зони можливого хімічного ураження складає 51,8 кв.км (29% від площі міста) з населенням 81,331 тис. осіб (17% від загальної кількості населення міста).

Загальна площа прогнозованої зони хімічного ураження складає 5,3 кв.км (3% від площі міста) з населенням 18,318 тис. осіб (4% від загальної кількості населення міста).

В грудні місяці 2015 року МКП «Миколаївводоканал» внаслідок переведення виробництва на технологію з використанням гіпохлориду натрію на насосній станції 4-го підйому (вул. Рюміна,9) повністю вилучено 150 кг хлору.

Використані балони з під рідкого хлору звільнені від небезпечної речовини, промиті та утилізовані.

Заходи забезпечення засобами радіаційного і хімічного захисту працівників органів місцевого самоврядування та непрацюючого населення, яке проживає в прогнозованій зоні хімічного забруднення передбачені рішенням Миколаївської міської ради від 12.12.2013 №36/6 “Про затвердження міської цільової соціальної програми забезпечення цивільного захисту м. Миколаєва на 2014-2016 роки”.

Відповідно до п. 3.6. “Забезпечення засобами індивідуального захисту працівників органів виконавчої влади” додатку 2 зазначеної програми в 2015 році придбано протигази ГП-7 в кількості 50 од. на суму 29500,00 грн.

Підприємствами, установами та організаціями в 2015 році за власні кошти придбано:

- ТОВ «Морський спеціалізований порт «Ніка-Тера»» придбано 30 комплектів протигазів ГП-7 з коробкою КД на суму 10470 грн. (виробник ТОВ «Мікрофільтр», м. Кременчук);

- МКП “Миколаївводоканал” придбано дозиметр-радіометр МКС-0,5 “ТЕРРА” на суму 2900,00 грн., 5коробок (фільтрів) до протигазів типу ФК5МТ на суму 1397,4 грн.

- ДП «СМП «Октябрськ» придбано детектор гамма-випромінювання Gamma Sapiens – 1 од., дозиметр-радіометр універсальний МКС-У – 1 од., дозиметр-радіометр МКС-0,5 “ТЕРРА”- 1 од., дозиметр гамма-випромінювання індивідуальний ДКГ-21 – 2 од.

- ПАТ «Миколаївобленерго» придбано 10 комплектів протигазів ГП-9 та 17 комплектів ГП-7 на суму 24000,0 грн.

- Миколаївським національним аграрним університетом придбано 29 комплектів протигазів ГП-7 на суму 19280,0 тис. грн.

- ПАТ «Миколаївська ТЕЦ» придбано 100 од. респіраторів У-2К на суму 697,00 грн.

- ДП «Миколаївський район Держгідрографії» придбано 22 комплекта захисних костюмів Л-1 на суму 5900,0 грн

- ДП «Дельта-Лоцман» ДП «Адміністрація морських портів України» придбано 10 од панорамні маски ППМ-88 на суму 19127,00 грн.

- МУМА УДП «Укрхімтрансміак» придбано:

фільтри К2Р2 - 80 од. на суму 18595,00 грн.

фільтри А2В2Е2К2Р3 - 20 од. на суму 6399,00 грн.

фільтри А2АХР3 – 20 од. на суму 4648 од.

Відповідно до постанови Кабінету міністрів України від 19.08.2002 №1200 “Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю” у разі застосування ядерної зброї та інших видів зброї масового знищення проти України в умовах воєнного стану обсяг субвенцій з державного бюджету місцевому бюджету м.Миколаєва для забезпечення непрацюючого населення засобами радіаційного та хімічного захисту орієнтовно складає 166070,70 тис.грн.

Стан забезпечення засобами захисту органів дихання:

Персонал хімічно небезпечних об’єктів:

- потрібно - 1,541 тис. од.,

- в наявності - 1,757 тис. од. (114%).

Працівники підприємств розташованих у зонах можливого хімічного забруднення:

- потрібно - 3,326 тис.од.,

- в наявності - 0,578 тис. од. (17%),.

Доросле непрацююче населення, яке проживає в прогнозованих зонах хімічного забруднення:

- потрібно - 5,660 тис. од.;

- в наявності - 0,380 тис. од. (7%).

Працівники виконавчих органів Миколаївської міської ради:

- потрібно - 0,929 тис. од.,

- в наявності - 0,362 тис. од. (39%).

Особовий склад міського територіального формування цивільного захисту забезпечений (без врахування наявності майна в матеріальному резерві міста):

- засобами індивідуального захисту органів дихання від бойових отруйних речовин на 58%;

- промисловими засобами захисту органів дихання від небезпечних хімічних речовин на 100%;

- одягом спеціальним захисним на 26%;

- приладами радіаційної та хімічної розвідки на 100%;

- приладами дозиметричного контролю на 25%.

З метою забезпечення радіаційного і хімічного спостереження створено:

1. Пости радіаційного та хімічного спостереження — 35 од., в тому числі:

- в Центральному районі – 7;

- в Ленінському районі – 7;

- в Заводському районі - 15;

- в Корабельному районі - 6.

2. Диспетчерські служби з цілодобовим режимом чергування — 45 од. , в тому числі:

- в Центральному районі – 9;

- в Ленінському районі – 11;

- в Заводському районі - 14;

- в Корабельному районі - 11.

З метою забезпечення радіаційного і хімічного захисту визначено 9 суб'єктів господарювання, на яких обладнуються місця для проведення санітарної обробки населення та спеціальної обробки одягу, майна і транспорту, в тому числі:

- санітарно - обмивочні пункти — 2 од.;

- станції обробки одягу — 4 од.;

- станції обеззараження техніки — 3 од.

Для непрацюючого населення створені пункти видачі засобів радіаційного та хімічного захисту:

- міський – 1;

- кустових – 4;

- на об'єктах господарювання – 36.

Відповідно розпорядження міського голови від 18.12.2014 №335р “Про планування та реалізацію основних завдань і заходів цивільного захисту м. Миколаєва на 2015 рік” перевірено готовність до використання за призначенням

- пунктів видачі засобів індивідуального захисту ТОВ “Миколаївзеленгосп” (обмежено відповідає вимогам) та КП ММР “ДЕЗ “Пілот”(обмежено відповідає вимогам);

- станції обробки одягу міської дитячої лікарні №2 (обмежено відповідає вимогам);

- станції обробки техніки МКП “Миколаївелектротранс” (обмежено відповідає вимогам).

Медичний захист населення

Медична служба ЦЗ м.Миколаєва, відповідно до розпорядження міського голови від 03.08.2015 №155р „Про створення спеціалізованих служб

цивільного захисту та затвердження специфічних завдань спеціалізованих служб цивільного захисту м.Миколаєва”, створена на базі управління охорони здоров'я Миколаївської міської ради.

Лікувально-профілактичні заклади м. Миколаєва

Найменування	Кількість
Лікарні для дорослих (№1,3,4, ЛШМД)	4
Лікарні для дітей (№ 2)	1
ЦПМСД	7
Поліклініки для дітей (№ 3,4)	2
Стоматологічні поліклініки (№ 1,2,3, міська стоматологія)	4
Пологові будинки (№1,2,3)	3
Санепідстанція (Центрального та Ленінського районів)	2
Протитуберкульозний диспансер	1

Чисельність медичного та обслуговуючого персоналу:

Найменування	По штату	В наявності
Лікарів	1513	1057
Середній медичний персонал	2592,50	2039
Молодший медичний персонал	1238,25	1111
Обслуговуючий персонал	1297,00	1069

Ліжковий фонд на випадок виникнення НС створено у кількості 220 ліжок та запас медикаментів і медичних засобів:

- ЛШМД на 80 ліжок – 40787,82 грн. (102 %).
- Міська лікарня № 3 на 70 ліжок – 57510,27 грн. (165 %).
- Міська лікарня № 4 на 50 ліжок – 26872,14 грн. (107 %).
- Дитяча лікарня № 2 на 20 ліжок – 14359,41 грн. (143 %).

Разом на суму 139529,74 грн, що становить 127% від потреби.

Забезпечення закладів охорони здоров'я автономними джерелами електропостачання:

Заклад охорони здоров'я	Автономне джерело електропостачання	Запас палива (літрів)	На годин роботи	Підключ. до е/м
Міська лікарня № 1	Дизель-генератор TJ35ED (35 кВт)	210	25	АВР
Міська лікарня № 3	Дизель-генератор ДГА-3-48-50 (50 кВт)	350		АВР
	Дизель-генератор TJ35ED (35 кВт)			Ручний

Міська лікарня № 4	Дизель-генератор TJ35ED (35 кВт)	200	24	АВР
ЛШМД	Дизель-генератор AKSA (75 кВт)	200	7	АВР
Дитяча лікарня № 2	Бензиновий генератор "Honda" EP-65-00CS (5 кВт)	25	15,6	АВР
Пологовий будинок № 1	Дизель-генератор TJ35ED (35 кВт)	297	25	АВР
Пологовий будинок № 2	Дизель-генератор TJ35ED (35 кВт)	140	24	АВР
Пологовий будинок № 3	Дизель-генератор DALGAKIRAN DS110CP (110 кВт)	100	10-15	АВР

Біологічний захист, забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення

Серед основних факторів, що можуть ініціювати виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних з можливими епідемічними ускладненнями серед населення, є наявність 18 ринків, на яких дозволена реалізація продуктів харчування.

З метою забезпечення розробки та проведення ветеринарно-санітарних заходів на території міста розпорядженням міського голови від 03.08.2015 №155р „Про створення спеціалізованих служб цивільного захисту та затвердження специфічних завдань спеціалізованих служб цивільного захисту м.Миколаєва” на базі управління ветеринарної медицини в м.Миколаєві створено ветеринарно-санітарну службу цивільного захисту.

Питання забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення знаходяться на постійному контролі органів виконавчої влади.

В 2015 році проведено два засідання комісії з питань ТЕБ і НС м.Миколаєва, на яких розглянуто чотири питання з зазначеної проблеми, а саме:

- Про підготовку місць відпочинку та пляжів до початку купального сезону 2015 року та прийняття заходів щодо попередження загибелі людей на воді (протокол № 8 від 29.04.2015);

- Про ускладнення епідемічної та епізоотичної ситуації з дирофіляріозу в м. Миколаєві та заходи з профілактики трансмісійних інфекцій (протокол № 8 від 29.04.2015);

- Про заходи виконавчих органів місцевого самоврядування, установ та організацій щодо забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя дітей та підлітків організованих колективів у літній період 2015 року (протокол № 8 від 29.04.2015);

- Про санітарно-епідемічний стан міських ринків та заходи щодо недопущення спалахів гострих кишкових та інфекційних захворювань (протокол № 9 від 28.05.2015).

На випадок виникнення НС створено резерв спеціального майна, діагностиків, вакцин та деззасобів на суму 136 900,53 грн., в тому числі:

- деззасобів на суму 68250,00 грн.;
- діагностиків на суму 1020,00 грн.;
- вакцини на суму 67630,53 грн.

В 2015 році надзвичайних ситуацій пов'язаних з виникненням медико-біологічних подій не зафіксовано.

Забезпечення техногенної безпеки

Відповідно до Переліку ПНО, затвердженого рішенням регіональної комісії з питань ТЕБ і НС при Миколаївській ОДА від 21.10.2014 (протокол № 7), на обліку в місті перебуває 288 ПНО та ОПН.

Найменування	ПНО, які зареєстровані у державному реєстрі, з них:	ПНО, які підлягають паспортизації	ВСЬОГО
Центральний район	78	30	108
Ленінський район	42	32	74
Заводський район	50	16	66
Корабельний район	22	18	40
За місто Миколаїв	192	96	288

Протягом 2015 року Головним управлінням розглянуто та погоджено 155 матеріалів ідентифікації потенційної небезпеки об'єктів. Загальний показник проведення ідентифікації ПНО становить близько 10% від кількості об'єктів, розташованих на території міста.

Для 219 ПНО розроблено паспорти безпеки та направлено на реєстрацію до державного реєстру страхового фонду документації, що становить 76% (протягом 2015 року направлено на реєстрацію 49 паспортів).

Не паспортизовані:

- в Центральному районі – 35 (32%);
- в Ленінському районі – 34 (46%);
- в Заводському районі - 25 (38%);
- в Корабельному районі 28 об'єктів (30%).

На 212 ПНО проведена ідентифікація ОПН, що становить 74% від необхідного. За результатами ідентифікацій об'єктів підвищеної небезпеки на території міста визначено 59 ОПН, що становить 20% від загальної кількості ПНО.

Для 48 ОПН складено плани локалізації, ліквідації аварійних ситуацій та аварій, з яких 20 підлягають перегляду (минуло 5 років з моменту розроблення).

Керівниками (власниками) 21 (36%) ОПН технічні умови впровадження локальних систем погоджені органом державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки, для 20, що становить 34% від загальної кількості, розроблено відповідну проектну документацію. На 11 (19%) об'єктах локальні системи змонтовано. Прийнято в експлуатацію 5 (8%).

Район, місто	Підлягає обладнанню	Розроблено графіків поетапного впровадження	Розроблено технічних завдань	Розроблено робочих проектів	Здійснено монтаж	Здано в експлуатацію
Центральний	10	0	5	5	2	1
Ленінський	21	1	9	9	5	3
Заводський	11	0	2	3	2	0
Корабельний	17	0	5	3	2	1
м.Миколаїв	59	1	21	20	11	5

Забезпечення пожежної безпеки

Протягом року на засіданні комісії з питань ТЕБ і НС м.Миколаєва розглядалися питання:

- Про стан пожежної та техногенної безпеки багатоповерхових будинків та будинків підвищеної поверховості (протокол №4 від 24.02.2015);

- Про забезпечення пожежної безпеки в пожеженебезпечний весняно-літній період 2015 року на об'єктах та території м. Миколаєва (протокол №6 від 17.03.2015);

- Про стан джерел протипожежного водопостачання на території м.Миколаєва (протокол №10 від 25.06.2015);

- Про пожежі на відкритих територіях Корабельного району м.Миколаєва (протокол №11 від 21.08.2015);

- Про пожежу у приватному секторі Корабельного району за адресою провулок Танкистів, 27 (протокол №11 від 21.08.2015);

- Про забезпечення пожежної безпеки лісових насаджень, відкритих територій, полігонів твердих побутових відходів (протокол №11 від 21.08.2015);

- Про пожежу у приватному секторі Ленінського району по вул. 4-а Інгульська, 8 (протокол №14 від 22.10.2015);

- Про забезпечення пожежної безпеки в пожеженебезпечний осінньо-зимовий період 2015 року (протокол №15 від 25.11.2015);

- Про пожежу у приватному секторі Ленінського району за адресою провулок Місцевий, 2, кв.4 (протокол №15 від 25.11.2015).

За результатами роботи комісії схвалено:

- Комплексний план заходів щодо забезпечення пожежної безпеки у м.Миколаєві у пожеженебезпечний весняно - літній період 2015 року;

- План організаційно-технічних заходів щодо підвищення пожежної безпеки у м. Миколаєві у пожеженебезпечний осінньо-зимовий період 2015-2016 років.

Дорученням міського голови від 22.05.2015 №1159/02.02.01-22/17/14/15 створено міський оперативний штаб з координації діяльності щодо протидії пожегам в природних комплексах та на відкритих територіях міста у пожеженебезпечний весняно - літній період 2015 року.

Відповідними розпорядженнями голів адміністрацій районів ММР створені районні штаби та тимчасові комісії з проведення рейдових перевірок територій паркових зон, зелених насаджень, місць масового відпочинку людей та об'єктів благоустрою, зелених насаджень, місць масового відпочинку людей та об'єктів благоустрою. Відповідно до затверджених графіків проводились рейдові перевірки.

З метою поліпшення протипожежного водопостачання м. Миколаєва, МКП "Миколаївводоканал" виконано наступні заходи:

- наказом директора від 06.01.2015р № 9 "Про план приведення в задовільний протипожежний стан об'єктів підприємства" затверджено заходи щодо поліпшення протипожежного водопостачання на об'єктах підприємства на 2015 рік;

- затверджено довгостроковий план щодо приведення у належний протипожежний стан об'єктів підприємства у відповідності до обласної програми забезпечення пожежної безпеки;

- проведена інвентаризація протипожежних джерел водопостачання, організовано роботу з ремонту пожежних гідрантів;

- розроблені та узгоджені графіки ремонту вуличних пожежних гідрантів.

На території м. Миколаєва знаходиться 2531 пожежний гідрант, з них вуличних — 1399, об'єктових — 1132 та 278 пожежних водоймищ.

Із загальної кількості на обліку об'єктів комунальної власності міста знаходяться:

- пожежних гідрантів — 1483 од.;

- пожежних водоймищ — 43 од.;

- водонапірних веж — 16 од.

Вжито заходів щодо забезпечення водою для потреб пожежогасіння, утримання в технічно справному стані існуючих та відновлення пошкоджених, знятих, засипаних і заасфальтованих пожежних гідрантів та пожежних водоймищ на території міста.

МКП "Миколаївводоканал" протягом 2015 року проведено ремонт та заміну пожежних гідрантів - 169 шт., в т ч. 148 планово, 21 аварійно.

Начальники водомережі районів після ремонту пожежних гідрантів здійснюють їх передачу пожежним частинам міста.

Управлінням охорони здоров'я, управлінням освіти, управлінням з питань культури та охорони культурної спадщини Миколаївської міської ради розроблені плани заходів щодо протипожежного та техногенного захисту по кожному з підпорядкованих закладів з конкретними кошторисами фінансуванням запланованих заходів.

В приміщеннях житло - комунальних підприємств організовані консультаційні пункти та стенди, на яких здійснюється розміщення та

оновлення інформації щодо дій населення на випадок пожежі та надзвичайних ситуацій. Встановлені трафаретні написи номерів телефону виклику екстрених служб.

Підрядними організаціями з метою попередження виникнення пожеж на об'єктах благоустрою протягом 2015 року:

- знесено сухостійних дерев — 647 од.;
- обрізано гілок дерев — 1200 од.;
- кронувано дерев — 246 од.
- вивезено ТПВ — 905799 куб. м;
- викошено трави на об'єктах благоустрою загальною площею - 10713030 кв.м.

З метою недопущення виникнення пожеж на території міського полігону твердих побутових відходів департаментом житлово-комунального господарства Миколаївської міської ради замовлено виготовлення проектно-кошторисної документації по об'єкту «Будівництво огорожі міського полігону твердих побутових відходів в с. Велика Корениха». В грудні місяці проведено процедуру закупівлі. Відповідно доведених лімітів асигнувань роботи будуть проведені у 2016 році.

Керівництвом полігону вживаються заходи для недопущення виникнення возгорянь у пожежонебезпечний період, здійснюється дотримання технології захоронення, посилено патрулювання території та цілодобове чергування спецтехніки для термінового реагування при перших ознаках возгоряння. З метою безпечного функціонування міського полігону ТПВ, для недопущення виникнення пожеж, на полігоні організована протипожежна дружина, полігон доукомплектований необхідною протипожежною технікою.

На території міста розташовано 49 будинків підвищеної поверховості (12-16 поверхи), які обладнані системами пожежогасіння, димовидалення та сигналізації і перебувають:

- у комунальній власності територіальної громади - 29 будинків;
- об'єднань співвласників багатоповерхових будинків (ОСББ, ЖБК) - 10 будинків;
- відомчого фонду - 5 будинків;
- інші суб'єкти господарювання (готелі тощо) - 5 будинків.

Працюють системи пожежогасіння та димовидалення в ручному режимі в будинках:

1. вул. Металургів, 72;	- пр. Жовтневий, 325/2;
2. вул. Комсомольська, 48;	- пр. Жовтневий, 325/4;
3. вул. Комсомольська, 48 А	- пр. Жовтневий, 325/5;
- вул. Миколаївська, 34 Б;	

Також знаходяться у робочому стані та працюють системи пожежогасіння в житлових будинках ОСББ по вул. Декабристів, 40, пр. Жовтневий, 325/6.

Для відновлення систем пожежогасіння, димовидалення та пожежної сигналізації на будинках підвищеної поверховості, що знаходяться у комунальній власності територіальної громади міста необхідно близько 31,0 млн. грн. (згідно Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства м.Миколаєва на 2015-2019 роки, затвердженої рішенням Миколаївської міської ради від 23.01.2015 № 45/3).

Разом з тим, у житлових будинках комунальної власності, відповідно потреби, виконуються роботи із облаштування підкачуючим насосним обладнанням.

На замовлення департаменту ЖКГ ММР підрядним підприємством виготовлено проектно-кошторисну документацію на відновлення працездатності систем пожежогасіння та димовидалення у житлових будинках по вул. Миколаївській, 34-б, вул. Садовій, 9, вул. Космонавтів, 53 та пр. Леніна, 184.

Бюджетом міста на 2015 рік передбачалися кошти у сумі 2 200 тис. грн. на виконання робіт з приведення в робочий стан інженерного обладнання систем протипожежного захисту будинків підвищеної поверховості міської комунальної власності м. Миколаєва у житлових будинках по вул. Садовій, 9 та вул. Миколаївській, 34-б.

Відповідно доведених лімітів асигнувань, зазначені кошти направлені на а виконання інших робіт.

Здійснюється обслуговування димових та вентиляційних каналів газифікованих житлових будинків (налічується 52303 димових і 149049 вентиляційних каналів). Перевірка каналів на одному будинку згідно графіків здійснюється 2 рази на рік.

Протягом 2015 року у житлових будинках комунальної власності, спеціалізованими підприємствами, які мають відповідну ліцензію згідно графіків, погоджених з управлінням експлуатації газового господарства у м. Миколаєві, перевірено 89810 димових і 201706 вентиляційних каналів.

В приміщеннях житлово-комунальних підприємств організовані консультаційні пункти та стенди, на яких здійснюється розміщення та оновлення інформації щодо дій населення на випадок пожежі та надзвичайних ситуацій. Встановлені трафаретні написи номерів телефону виклику екстрених служб.

З метою попередження виникнення надзвичайних ситуацій та пожеж у житловому фонді житлово-експлуатаційними підприємствами систематично виконується робота щодо виявлення власників квартир, які порушують санітарні норми та норми Житлового кодексу щодо утримання у належному стані житлових приміщень. На даний час, у переліку проблемних абонентів перебувають 115 власників квартир, які знаходяться на посиленому контролі.

Аналіз пожеж, які виникли на території міста в 2015 році.

Завдяки вжитим заходам у порівнянні з минулим роком вдалося зменшити кількість пожеж у житловому секторі та на об'єктах з масовим перебуванням людей, в тому числі:

- зменшення на 8% в житловому секторі (2014 рік- 328 пожеж, 2015 рік – 304 пожежі);

- зменшення на 56% на об'єктах з масовим перебуванням людей (2014 рік - 9 пожеж, 2015 рік - 4 пожежі).

Внаслідок аномально високої температури навколишнього повітря у весняно-літній період сталося підвищення на 18% кількості зареєстрованих пожеж (2014 рік- 727 пожеж, 2015 рік - 882 пожежі), в тому числі:

- збільшення на 46% кількості пожеж на відкритих територіях житлового сектора (2014 рік- 254 пожежі, 2015 рік - 463 пожежі).

Протягом 2015 року на пожежах загинуло 15 осіб (зменшення на 13%).

Основними причинами пожеж є:

- необережне поводження з вогнем – 680/498 (зменшення на 27%);
- порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації електроустановок, електрообладнання – 119/108 (зменшення на 10%) ;
- порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації пічок — 21/25 (зменшення на 16%) ;
- підпали – 49/78 (зменшення на 38%).

Аналіз надзвичайних ситуацій і подій

В 2015 році зареєстровано 1 надзвичайну ситуацію об'єктового рівня (в 2014 році – 2, з них державного рівня- 1, об'єктового – 1), на який загинуло 2 особи (2014 рік- 7) та постраждало 19 осіб (2014 рік – 9) .

05 жовтня 2015 року сталося ДТП по пр.Жовтневому, 87.

Всього в 2015 році зареєстровано 69 подій, в тому числі:

- виявлення вибухонебезпечних предметів часів ВВВ – 29;
- події на водних об'єктах - 13;
- події на транспорті - 12;
- вибухи та загрози вибухів – 6;
- отруєння людей – 6;
- знайдення хімічно небезпечних речовин – 1;
- пошкодження інженерних споруд – 1;
- інші події – 1.

На подіях та пожежах врятовано 69 осіб, в тому числі:

- на пожежах – 31 (з них дітей – 3)
- на воді - 4;
- на території міста – 4.

На водних об'єктах міста протягом 2015 року загинуло 10 осіб (в 2014 - 9) в тому числі:

- Корабельний район - 1 особа;
- Ленінський район - 1 особа;
- Заводський район - 5 осіб;
- Центральний район - 3 особи (з них одна особа загинула у басейні на території власного домоволодіння).

Найбільша кількість загиблих на воді зареєстрована в літній період (7 осіб).

**Підготовка керівного складу і фахівців,
діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань
цивільного захисту та інших груп населення.**

Підготовка керівного складу і фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту та інших груп населення здійснювалась у відповідності з постановами КМУ від 26.06.2013 № 443 “Про затвердження Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту”; від 26.06.2013 № 444 “Про затвердження Порядку проведення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях”, від 23.10.2013 № 819 “Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту”, Організаційно-методичними вказівками щодо навчання населення Миколаївської області з питань цивільного захисту і діям в умовах надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру на 2015р.”, з врахуванням вимог наказу МВС України від 11.09.2014 № 934 “Про затвердження Порядку організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту” та іншими нормативно-правовими актами у сфері цивільного захисту.

19.11.2015 проведено командно-штабне навчання з органами управління та силами цивільного захисту Заводської районної ланки Миколаївської міської ланки територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ Миколаївської області за темою: “Дії органів управління і сил ЦЗ у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій, природного та техногенного характеру, пов'язаних з ускладненням метеорологічної обстановки”. На навчання залучались 23 особи, у т.ч. представники адміністрації району, спеціалізованих служб ЦЗ району, ПАТ “Миколаївобленерго”, МКП “Миколаївводоканал”, ПАТ “Миколаївгаз” ПАТ “Миколаївська ТЕЦ”, КП ММР “Миколаївелектротранс”, 10 взводу ДВГРЗ ДСНС України.

Функціональне навчання осіб керівного складу та фахівців, на яких поширюється дія законів у сфері цивільного захисту здійснювалось в мережі підрозділів навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Миколаївської області. В окремих випадках, за замовленням керівників суб'єктів господарювання, заняття проводились на учбово-матеріальній базі замовників.

План комплектування обласних курсів слухачами на 2015 р. виконано на 82 % (2013 р. - 83%, 2014 — 99,9%).

Виконання по районах міста (у дужках — за 2014 р.):

Заводський р-н – за планом 146 чол.(162 чол.), навчались – 107 чол. (166) - 73%;

Корабельний р-н – за планом 106 чол.(78 чол.), навчались – 89 чол. (68) - 84%;

Ленінський р-н – за планом 114 чол.(126 чол.), навчались – 73 чол. (172) - 64%;

Центральний р-н – за планом 99 чол.(185 чол.), навчались – 112 чол. (146) - 113%.

Підвищення кваліфікації кадрів за категоріями навчаємих на обласних курсах в місті здійснили:

- посадові особи, які організують здійснення заходів щодо реалізації державної політики у сфері ЦЗ — заплановано 271 чол.(316 чол.), навчались - 267 чол. 99% (430 чол.);

- особи, які здійснюють заходи щодо запобігання НС та ліквідації їх наслідків — заплановано 69 чол. (127 чол.), навчались - 44 чол. 64% (53 чол.);

- фахівці, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань ЦЗ — заплановано 125 чол.(108 чол.), навчались - 70 чол. 56% (69 чол.).

На задовільному рівні проведено роботу з відбору заявок на навчання у всіх районах міста, крім Центрального району.

Загальним недоліком в організації навчання на обласних курсах є значне перевищення кількості навчаємих однієї категорії на фоні недоукомплектування плану іншими категоріями навчаємих, що свідчить про незадовільний стан обліку і контролю за періодичністю навчання посадових осіб у сфері ЦЗ.

План комплектування слухачами міських курсів м.Миколаєва НМЦ ЦЗ та БЖД Миколаївської області (далі — міські курси) у 2015 р. виконано на 92% (2013 р. - 98%, 2014 - 92%).

Виконання плану по районах міста (у дужках — за 2014 р.):

Заводський р-н – за планом 264 чол.(186), навчались – 261 чол.(186)
- 99%;

Корабельний р-н – за планом 53 чол.(57), навчались – 43 чол. (53)
-81%;

Центральний р-н – за планом 144 чол.(228), навчались – 124 чол. (202)
- 86%

Ленінський р-н – за планом 119 чол.(141), навчались – 105 чол. (142)
- 88%

Управління освіти – за планом 89 чол.(288), навчались – 85 чол. (241)
- 95%.

Всього за місто на обласних та міських курсах пройшли навчання 999 чол. (2014 р. - 1386 чол.) за категоріями:

- посадові особи, які організують здійснення заходів щодо реалізації державної політики у сфері ЦЗ — заплановано 271 чол., навчались - 267 чол. 99%;

- особи, які здійснюють заходи щодо запобігання НС та ліквідації їх наслідків — заплановано 448 чол., навчались - 352 чол. 79%;

- фахівці, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань ЦЗ — заплановано 420 чол., навчались - 380 чол. 90%.

Щороку продовжується зменшення кількості наданих заявок для проходження навчання на міських курсах, наприклад: у 2013 р. планувалось 1062 чол., у 2015 р. - 618 чол., на 2016 р. заплановано 476 чол.

Стан справ з навчання керівного складу і фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів ЦЗ, план комплектування на 2015 рік виконано краще у Заводському районі — 99%.

По всіх районах у 2015 році відмічається невиконання плану комплектування міських курсів слухачами, які відносяться до категорії “Особи, які здійснюють заходи щодо запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків”. Враховуючи вищенаведене, можливо зробити висновок, що стан ведення обліку та контролю щодо проходження посадовими особами функціонального навчання з питань ЦЗ потребує покращення.

Навчання працюючого населення здійснювалось безпосередньо на підприємствах, установах та організаціях у складі навчальних груп за програмами підготовки працівників до дій у НС, а також у період підготовки і проведення спеціальних об'єктових навчань (тренувань) з питань ЦЗ. Крім того необхідні знання щодо дій у НС з урахуванням виробничої діяльності підприємства, працівники отримували шляхом самостійного вивчення інформації, розміщеної на інформаційно-довідкових куточках, у засобах масової інформації та інш.

Інформаційно-просвітницька робота з населенням не зайнятим у сфері виробництва та обслуговування щодо питань захисту і дій у НС організовано за місцем проживання у мережі консультаційних пунктів з питань ЦЗ, а також шляхом самостійного вивчення посібників, пам'яток та інших інформаційно-довідкових матеріалів з питань цивільного захисту, правил пожежної безпеки у побуті та громадських місцях, перегляду та прослуховування теле- і радіопередач з даної тематики.

При всіх житлово-експлуатаційних підприємствах, що обслуговують житловий фонд комунальної власності та їх структурних підрозділах створено консультаційні пункти з питань цивільного захисту, на даний час їх 33.

Відповідно до Плану заходів органів управління щодо підвищення готовності ЦЗ м.Миколаєва на 2015 рік, затвердженого розпорядженням міського голови від 18.12.2014 № 335р, протягом вересня поточного року проведено огляд-конкурс на кращу навчально-технічну базу консультаційних пунктів з питань ЦЗ. Під час проведення заходу особлива увага приділялася: характеристиці приміщення КП, наявності документації щодо створення та організації роботи КП, переліку розділів, що потрібні для оформлення стендів КП, матеріально-технічному забезпеченню діяльності КП, стану просвітницької роботи та пропаганди знань з питань ЦЗ серед населення. За результатами конкурсу кращими визначені:

- Центральний район — консультаційний пункт при ТОВ ЖЕК “Забота”;
- Заводський район - консультаційний пункт при ЖКП ММР “Бриз” ЖЕК № 1;
- Ленінський район - консультаційний пункт при ЖКП ММР “Південь” ЖЕК № 11;

- Корабельний район - консультаційний пункт при КП ДЕЗ “Пілот”.

Характерні недоліки, виявлені в ході проведення огляду-конкурсу КП:

- відсутність інформації про стан безпеки ПНО;
- недостатність інформації на інформаційно-довідкових куточках;
- відсутність інформації про розміщення захисних споруд ЦЗ;
- недостатня матеріально-технічна забезпеченість діяльності КП.

Підготовка учнів професійно-технічних та загальноосвітніх навчальних закладів до дій у НС, здобуття знань і умінь з питань особистості безпеки в

умовах загрози та виникнення НС, користування засобами захисту від її наслідків, вивчення правил пожежної безпеки та основ цивільного захисту, здійснювалось в рамках вивчення предметів “Основи здоров'я” та “Захист Вітчизни”. Практичне закріплення теоретичного матеріалу здійснено під час підготовки та проведення об'єктового тренування Дня цивільного захисту.

З метою відпрацювання єдиної методики проведення Дня ЦЗ фахівцями міських курсів м.Миколаєва проведені інструкторсько-методичні заняття щодо організації та проведення зазначеного заходу з представниками всіх ЗОШ міста. 17 квітня, у всіх закладах міста професійно-технічної та загальної освіти проведено єдиний День ЦЗ, в якому прийняли участь 41021 учнів та педагогічних працівників.

За результатами проведення Дня ЦЗ в кращий бік відмічаються:

Заводський район:

- ЗОШ № 39 (Демиденко М.М.), гімназія № 4 (Гурець В.А.)

Корабельний район:

- ЗОШ № 54 (Звоник О.В.)

Ленінський район:

- ЗОШ № 10 (Чайкіна Л.А.)

Центральний район:

- ЗОШ № 13 (Полосков М.А.).

Відповідно до плану підготовки та проведення “Дня ЦЗ” в навчальних закладах міста у 2015 році фахівцями міських курсів м.Миколаєва у березні п.р. проведено інструкторсько-методичні заняття з відповідними посадовими особами учбових закладів.

Не всі навчальні заклади Ленінського та Корабельного районів погодили плани підготовки і проведення Дня ЦЗ .

Навчально-виховна робота з дітьми дошкільного віку спрямовувалась на формування необхідного рівня знань і умінь дитини для безпечного перебування в навколишньому середовищі, елементарних норм поведінки у НС і запобігання пожежам. Для поліпшення якості навчально-виховної роботи у всіх дошкільних закладах заплановано проведення Тижня безпеки дитини.

У період з 18 по 22 травня у всіх дошкільних навчальних закладах проведено “Тиждень безпеки дитини”, в якому прийняли участь 17745 вихованців та педагогічних працівників.

Кращими з організації підготовки та проведення вищевказаного заходу визначені:

Заводський район:

- ДНЗ № 49 (Черненко Л.Г.)

Корабельний район:

- ДНЗ № 133 (Целіна В.А.),

Ленінський район:

- ДНЗ № 10 (Калуженцева А.Д.)

Центральний район:

- ДНЗ № 92 (Колісніченко Л.О.)

Організація підготовки та проведення вищевказаних заходів здійснювалась управлінням освіти ММР за участю представників міських курсів м.Миколаєва, районних відділів ГУ ДСНС України в Миколаївській

області, 10 взводу ДВГРЗ, ММУ УМВС України в Миколаївській області, управління з питань НС та ЦЗН ММР тощо.

В цілому День цивільного захисту і Тиждень безпеки дитини в навчальних закладах міста проведено організовано, на високому методичному рівні.

Працівниками структурних підрозділів міського територіального центру департаменту праці та соціального захисту населення ММР постійно проводиться роз'яснювальна робота з питань безпеки життєдіяльності серед громадян, які знаходяться на соціальному обслуговуванні у відділеннях соціальної допомоги вдома, соціально-медичних послуг, соціально-побутової адаптації надання адресної натуральної та грошової допомоги. Щомісяця така робота проводиться більш як з 1500 підопічними.

Протягом звітного періоду управлінням з питань НС та ЦЗН ММР у ЗМІ розміщувалась інформація про заходи, які проводились з метою недопущення НС під час ускладнень погодних умов, забезпечення сталого функціонування міського господарства до осінньо-зимового періоду та інш., здійснено 3 виступи на телебаченні з актуальних для міста питань. Розповсюджено 66600 пам'яток та листівок для населення. На офіційному порталі Миколаївської міської ради розміщувалась інформація про штормові попередження з рекомендаціями для населення щодо дій у ситуації, яка може відбутися, розміщувалися тексти пам'яток інформаційно-попереджувального характеру та інформація щодо ліквідації наслідків НС (74 тексти).

Міськими курсами ЦЗ протягом звітного періоду у щотижневій рекламній газеті “Маклер” розміщено 49 статей.

В загальнодержавному методично-інформаційному журналі “Основи захисту Вітчизни” розміщено 6 статей.

На Миколаївському міжміському та приміському автовокзалах, КП “Центральний ринок”, “Ринок “Колос”, “Ринок Корабельного району” щонеділі через об'єктові системи оповіщення оголошувались тексти 10 пам'яток 145 разів попереджувального та роз'яснювального характеру. Такі ж пам'ятки розміщувалися у громадському комунальному транспорті (400 шт.).

Підводячи підсумки з проведеної роботи можливо зробити висновки, що незважаючи на окремі недоліки, в цілому заплановані заходи з підготовки всіх верств населення виконані.

Створення фінансових та матеріальних резервів.

Матеріальні резерви в м. Миколаєві створені на міському та об'єктовому рівнях, згідно Постанови КМУ України від 30.09.2015 № 775 та відповідного рішення виконавчого комітету Миколаївської міської ради від 31.08.01 № 719.

Міський резерв розміщено на складах матеріального резерву за адресою вул. Гмирьова, 4. Придбання та накопичення матеріальних цінностей резерву здійснювалось з міського бюджету за рахунок фінансування заходів „Міської цільової соціальної програми розвитку цивільного захисту на 2014-2016 роки”.

Виконання заходів щодо створення, поповнення та утримання резерву покладено на управління з питань НС та ЦЗН ММР.

Міський матеріальний резерв, призначений для запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій, створено на суму 1441 385 грн., з них:

- будівельні матеріали на суму – 472 208 грн.;
- паливо-мастильні матеріали на суму – 748 407 грн.
- інше обладнання на суму — 220 770 грн.

Видано матеріалів з матеріального резерву міста на суму 285 582 грн., поповнено на 983 416 грн.:

З метою виконання невідкладних заходів з попередження та ліквідації НС у 2015 році резервний фонд міста передбачався у сумі 2500 тис.грн. Кошти резервного фонду не використовувались.

Інспекторська перевірка

Відповідно до Плану основних заходів цивільного захисту на 2015 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.05.2015 №476-р з 10.08 по 17.08.2015 року комісією Державної служби України з надзвичайних ситуацій проводилася комплексна перевірка стану реалізації заходів державної політики у сфері цивільного захисту та організації роботи з питань техногенної і пожежної безпеки у Миколаївській області.

11 серпня відбулася перевірка Миколаївського міськвиконкому. Перевірено документацію з питань захисту населення та територій в адміністраціях 3-х районів, 8 служб ЦЗ, 2 департаментах та 3 управліннях. Організація роботи комісій ТЕБ і НС та з питань евакуації, стан інженерного захисту та забезпечення мешканців засобами індивідуального захисту.

Практично відпрацьовано ввідну щодо несанкціонованого скиду невідомої маслянистої речовини у акваторії річки Інгул в районі Інгульського мосту та збір і роботу комісій ТЕБ та НС міста та Центрального району м. Миколаєва.

Перевірка здійснювалась за 14 напрямками діяльності, 3 з яких:

- організація навчання діям у НС
- стан медичного та біологічного захисту
- організація евакуації населення

оцінено як “Відповідає вимогам”, інші 11 - “Обмежено відповідає”.

Відмічено як позитивний досвід створення сучасної міської системи оповіщення, укомплектованість матеріальним резервом та організацію виконання заходів в закладах освіти комунальної власності.

Основним недоліком визначено нестворення в місті протипожежної, матеріально-технічної та інженерної служб цивільного захисту. Інші недоліки стосуються коригування документації з питань ЦЗ, збільшення фінансування на виконання інженерно-технічних заходів та приписів органів держпожнадзора.

З метою усунення недоліків, виявлених комісією ДСНС України в ході комплексної перевірки, рішенням комісії з питань ТЕБ і НС м. Миколаєва (протокол №11 від 21.08.2015) схвалено та затверджено міським головою План усунення недоліків.

Основні завдання на 2016 рік

Головним завданням з підготовки цивільного захисту м. Миколаєва на 2016 рік вважати розроблення конкретних завдань та заходів щодо реалізації державної політики, спрямованої на забезпечення безпеки та захисту населення і територій, матеріальних і культурних цінностей та довкілля від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру у мирний час та в особливий період.

Основні зусилля у ході реалізації головного завдання зосередити на:

- забезпеченні готовності до дій Миколаївської міської ланки Миколаївської територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту (далі – ЄДС ЦЗ);

- проведенні попереджувальних заходів у сфері захисту населення, техногенної та пожежної безпеки, з метою зниження ризиків виникнення надзвичайних ситуації (далі – НС) та зменшення людських і матеріальних втрат;

- розвитку створеного потенціалу засобів захисту населення, накопичення матеріальних резервів, призначених для попередження та ліквідації НС;

- підтриманні у постійній готовності міської системи централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій, здійснення її модернізації та забезпечення функціонування;

- забезпеченні достатнього фінансування бюджетами всіх рівнів заходів цивільного захисту;

- розробленні та здійсненні заходів, спрямованих на безаварійне функціонування потенційно небезпечних об'єктів, систем життєзабезпечення міста;

- підготовці та навчанні осіб керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань ЦЗ.

Виконання заходів, спрямованих на ефективну реалізацію державної політики у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, запобігання та оперативного реагування на них, вважати одним із пріоритетних завдань органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, незалежно від форм власності і підпорядкування.
